

[Bertel Haarder]

mer fra ministeriet selv, og man kan nå at føre den ud i livet.

Jeg skal ikke afæske ministeren flere svar, men jeg vil gerne til slut sige, at jeg håber, at der, når denne sag bliver dyrket i finansudvalget til jul, ikke er nogen grund til at føre en spørgsmålskrig med ministeren, men at ministeren af sig selv prøver at realisere de sparemuligheder, der er inden for hendes område; dem er der jo hårdt brug for.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Til det sidste kan jeg sige, at jeg har intet ønske om at bruge flere penge end højst nødvendigt; jeg har nok af andre områder at bruge dem på.

Men det, der fik mig herop, var hr. Bertel Haarders tale om yderligere adgangsbegrænsning på lægestudiet. Det skal jeg ikke stå her og tage stilling til, men kun sige, at hvis man skulle ende med at finde en yderligere adgangsbegrænsning på lægestudiet rimelig, var det dog ikke dermed givet, at det partout også var rimeligt, at den faldt på én uddannelsesinstitution.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

22) Første behandling af:

Forslag til lov om ophævelse af lov om grundskyld til staten af landbrugsejendomme.

[Af Niels Anker Kofoed (V) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 233. Fremsat 13/5 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Første næstformand (Enggaard):

Nu mangler vi stærkt en minister. (Ophold). Vi venter lidt og ser, om der kommer en.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Undskyld.

Venstre har fremsat forslag om ophævelse af loven om grundskyld til staten af landbrugsejendomme og har henvist til, at regeringens forudsætninger for at indføre denne særskat er totalt bristet.

Hertil kan siges, at det er regeringens opfattelse, at forudsætningerne ved lovens gennemførelse i december 1979 ikke er bristede, idet det efter de nu foreliggende oplysninger ser ud til, at nettovirkningen af devalueringen i november 1979 isoleret set vil blive en gevinst for landbruget på ca. 800 mill. kr. i 1980.

Jeg er ganske klar over, at grundskylden lægger en byrde på mange landmænd, men den alvorlige økonomiske situation, som landet stod i i december, krævede ofre af alle befolkningsgrupper. Derfor måtte også landbruget bære sin del af byrden. Samtidig fik landbruget jo også en devalueringsevne.

Landets økonomiske situation siden da er desværre ikke forbedret sådan, at staten nu kan give afkald på provenuet af grundskylden; første rate er i øvrigt allerede ved at blive indbetalt, så loven kan ikke ophæves nu.

Som det fremgår af det, jeg allerede har sagt, kan regeringen ikke anbefale det foreliggende forslag.

Egon Jensen (S):

Jeg har ikke meget at føje til det, skatte- og afgiftsministeren har sagt. Jeg vil gerne understrege, at socialdemokratiet så afgjort har forståelse for landbrugets problemer, det viser også de lovforslag, som er vedtaget eller vil blive vedtaget, men jeg må nok sige her, at venstre har været meget snu, når det drejer sig om dette lovforslag, idet man har ventet med at fremsætte det, til man vidste, at det ikke kunne blive vedtaget, da der var indgået et forlig mellem fire partier.

Skatte- og afgiftsministeren var inde på, at den økonomiske situation ikke ligefrem er sådan, at det er tiden til at lempe, og det i sig selv gør, at vi ikke er i stand til at gå ind

[Egon Jensen]

for dette forslag. Jeg betragter det også nærmest som et forslag ud ad vinduet. Der er ingen realitet i det og ingen mulighed for vedtagelse; det vidste venstre på forhånd, og derfor kunne man risikofrit fremsætte det.

Hagen Hagensen (KF):

Det konservative folkeparti var imod særskatten på landbruget, da den blev trumfet igennem i december 1979, og vi har ikke ændret vort syn på denne lovgivning siden da. Vi mener, at der er lagt en særskat på landbruget, som landbruget ikke kan og ikke bør tåle.

Hr. Egon Jensen roste sig af, at man ville hjælpe landbruget, men da det nu viser sig, at der er behov for hjælp, og at vi skal til at lappe på den ene og den anden måde, havde det så ikke været naturligt at lade være med at lægge denne særskat på landbruget, en skat, som i øvrigt giver ejendommeligheder på den ene og den anden måde? Jeg har så galt hørt om, at alt efter, om man dyrker juletræer eller pyntegrønt, kan beskatningsforholdene være forskellige. Der er også problemet med byzonejord og meget andet. Alt i alt er det en lovgivning, som ikke er velgennemtænkt, og vi vil gerne støtte venstre i at søge den ophævet. Om der måtte være oprævet en rate af skatten eller ej, er i og for sig ligegyldigt. Hvis der er sket urimeligheder eller uretfærdigheder – og det mener vi der er – støtter vi gerne, at loven søges ophævet.

Dohrmann (FP):

Når hele det danske erhvervsliv og herunder i særdeleshed landbruget er ramt af en krise – for høje omkostninger, for høje renter og flere andre ting – kan skylden placeres ét eneste sted, og det er her i folketingset. År efter år har man pålagt erhvervslivet den ene byrde efter den anden, og derved er man endt i den situation, vi befinder os i i dag. Vi var imod, at særskatten blev gennemført før jul, og vi støtter det forslag, som her ligger på bordet. Jeg mener faktisk, at sagen har en så hastende karakter, at skatte- og afgiftsudvalget – og det har for resten allerede møde i morgen – uden videre kan afgive betænkning, sådan at forslaget kommer til afstemning her i folketingsalen, inden vi tager på sommerferie. Jeg kan ikke se nogen grund til, at der skal hugges meget pinde på det. Alle,

der har sat sig en smule ind i situationen, ved, at landbruget er ude i en krise. Vi ved, at der er landmænd, som går fallit hver eneste dag. Vi ved, at hvis man ikke ændrer tone, så bliver det i løbet af en årrække nødvendigt at importere smør til Danmark; vi kan ikke engang producere det smør, vi selv bruger. Derfor er der i allerhøjeste grad al mulig grund til, at folketingset ser at komme i gang og får ophævet den særskat, som vi vedtog før jul. Og så skal jeg måske lige sige, at de, der allerede har betalt første rate, passende kunne få den tilbagesendt. Jeg forstår da udmærket, at mange går og trykker sig ved at betale. Man forstår, at disse mennesker synes, det er en urimelig byrde, der er blevet lagt på deres skuldre.

Rahbæk Møller (SF):

Dette forslag er desværre symptomatisk for den agitation, der føres fra en del landbrugeres side. Vi hører meget om, at landbruget er i krise. Samtidig møder vi krav om nedsættelse af grundskylden og klage over formueskatten. Sagen er jo, at en del af landbruget er i krise, nemlig den del, der har investeret inden for de sidste 4-5 år. Men sagen er også, at en stor del er meget velaflagt, specielt de landmænd, der var etableret før 1972 og kunne indkassere milliongevinster ved vores indtræden i EF. Sagen er også, at en del af landbrugsproduktionen er urentabel, nemlig en stor del af husdyrproduktionen, men denne produktion berøres jo ikke af grundskylden, der hviler på jorden. Husdyrproduktionens vilkår afhænger af noget helt andet, nemlig EFs prispolitik og den danske stats rentepolitik.

Socialistisk folkeparti har adskillige gange erklæret sig rede til at udforme en konstruktiv landbrugspolitik, der kan bringe dansk landbrug gennem krisen. Men der vil være tale om en solidarisk løsning, hvor de landmænd, der indkasserer de store gevinster, yder deres bidrag. Dette forslag er udtryk for det stik modsatte. Den velaflagte del af landbruget søger at skubbe de kriseramte landmænd foran sig i håb om at opnå fordele på det øvrige samfunds bekostning. Det ønsker socialistisk folkeparti ikke at medvirke til.

Aase Olesen (RV):

[Aase Olesen]

Det radikale venstre tog ikke medansvar for indførelse af statsgrundskylden på landbrugsejendomme i december 1979, og vi kan vel konstatere, ligesom også venstre har kunnet konstatere det, at der er et flertal i denne sal uden om os og uden om venstre for så vidt. Derfor kan man godt spørge sig selv, hvad hensigten har været med at fremsætte dette forslag så sent, at man har været fuldstændig sikker på ikke at få det realitetsbehandlet.

Arne Melchior (CD):

Vi kan da godt i CD forstå, at fristelsen har været for stor, til at man kunne lade være med at fremsætte dette forslag, men dér slutter forståelsen også. Vi må have lov til at påpege, at hvis venstre havde indgået en aftale med regeringen – hvad man jo realitetsforhandlede om i et par uger – og man ville have forlangt det her fremsatte forslag godkendt som en del af forliget, må man også erkende, at man ville være forpligtet til at acceptere en provenudækning, vel at mærke på et område, som socialdemokratiet, der jo altid vil forblive den største forligspartner i dette folketing, kunne acceptere. Derfor er det et lidt falsk billede, når man nu skal forhandle dette forslag om fjernelse af noget isoleret fra en helhed. Det er ligesom lidt for generelt. Jeg forstår godt, at man ikke har formuleret loven sådan, at man har sagt: til gengæld vil vi så tilbyde Det forstår jeg godt, men jeg vil bare gøre opmærksom på, at som enkeltstående foranstaltning er den ikke rimelig at forvente tilslutning til, heller ikke fra partier som mit, der – og det er jo ikke nogen hemmelighed – stemte imod denne skat, da den blev indført, som har været imod den, og som er imod den, men som må acceptere den i en helhed. Derfor er vi trods al sympati for en mængde landbrugeres situation, for forslaget og for forslagsstillerne naturligvis ikke i stand til at støtte forslaget.

Jeg skal benytte lejligheden til at sige, at det er en klar følge af forliget, at denne skat, som er indført midlertidigt for 1980, ikke vil blive foreslået forlænget for næste år. Det kan være en fattig trøst for dem, det kniber for at betale denne skat i år, men det er dog for godt et resultat til ikke at fortjene omtale i forbindelse med dette lovforslags behandling. Det giver en sikkerhed. Desværre er jeg

kommet lidt for sent ind i debatten, så jeg ved ikke, om andre allerede tidligere har givet denne oplysning ved denne lejlighed, men over for dem, som den ikke måtte være kendt for, vil jeg da gerne benytte lejligheden til at gentage, at sådan er det, og det synes jeg at man i mangel af bedres havelse også skal gøre en vis reverens for.

Flygaard (DR):

Retsforbundet kan ikke medvirke til at gennemføre det foreliggende forslag til lov om ophævelse af lov om grundskyld til staten af landbrugsejendomme. Vi vil da gerne indrømme, at den lovgivning, der blev gennemført i december 1979, ikke var tilfredsstillende set ud fra vores synspunkt, men den var dog – meget konkret sagt – bedre end ingenting, og bl. a. med den begrundelse kan vi ikke medvirke til at ophæve grundskylden af landbrugsejendomme.

Vi har hæftet os ved, at forslagsstillerne i bemærkningerne til lovforslaget i det sidste afsnit skriver:

»Der burde derfor i folketinget – også blandt de partier, der i december 1979 var med til at vedtage loven – med de foreliggende kendsgerninger være et klart flertal for omgående at ophæve loven om særskat på landbruget.«

Det kan man altså konstatere at der ikke er. Retsforbundet kan ikke medvirke til gennemførelsen af det foreliggende forslag.

Ivar Hansen (V):

Jeg vil gerne sige, at vi har stillet dette forslag ikke mindst for at give folketinget lejlighed til at gøre en usædvanlig dårlig og ugenemtænkt gerning god igen.

Ved førstebehandlingen i december af forslaget om at gennemføre en statslig grundskyld gav jeg på venstres vegne temmelig klart, tror jeg, udtryk for vores mening om dette forslag, og det skal jeg i og for sig ikke gentage. Der var jo ikke mangel på saglige argumenter mod dette forslags gennemførelse, og det tør vel nok siges, at disse argumenter ikke er blevet færre siden; men forslaget blev som bekendt gennemført med et spinkelt flertal her i folketinget.

Nu er der gået nogle måneder, siden vi sidst debatterede denne sag direkte i folketinget, og man kan så spørge: hvordan har ud-

[Ivar Hansen]

viklingstendenserne i landbrugserhvervet været siden da? Ja, de har jo ikke været positive. Tværtimod, kan man vist sige. Er de økonomiske vilkår og investeringsvilkårene blevet bedre siden da? Tværtimod, kan man vist sige. Vi kan i disse måneder iagttage, hvordan der i landbrugserhvervet foregår en omstilling væk fra en animalsk produktion, som vi har uhyre stor brug for, og alligevel sker der altså det, at man i disse måneder dræner landbrugserhvervet for kapital via denne statslige grundskyld, en kapital, som landbrugserhvervet har særdeles god brug for.

Vi vil gerne med dette forslag give folketingsretten en mulighed for at gøre denne skade god igen. Nu bliver der sagt, at det kan ikke gennemføres, det er for sent. Men det kan det jo, for det er en sag, der foreligger godt oplyst i forvejen, så hvis viljen er til stede, vil det ikke være noget problem. Afskaffelsen af denne statsgrundskyld ville være et signal fra folketingsretten og regeringen om en mere erhvervsvenlig holdning, og der er ingen tvivl om, at det ville bidrage til at fjerne en del af den pessimisme, der har rådet og fortsat råder i landbrugserhvervet, og give en ny optimisme, som kunne sætte investeringer i gang, der kunne bidrage til en større produktion, beskæftigelse og eksport.

Jeg vil gerne gøre nogle enkelte bemærkninger til nogle af ordførerne.

Hr. Egon Jensen spurgte, hvorfor vi har stillet dette forslag så sent, at vi godt ved, det ikke kan gennemføres. Jeg vil da godt sige både til hr. Egon Jensen og til andre ordførere, der har stillet det spørgsmål, at det er i og for sig ikke sent fremsat, og jeg vil gerne gøre opmærksom på, at venstre for et antal måneder siden fremsatte et beslutningsforslag, hvori forslaget om at ophæve statsgrundskylden var et element. Det har været behandlet i folketingsrets landbrugsudvalg allerede i flere måneder, og vi har som bekendt også i folketingsrets skatte- og afgiftsudvalg behandlet problemstillingen i forbindelse med statsgrundskylden adskillige gange. Det var fru Aase Olesen, der var inde på det samme synspunkt.

Videre sagde hr. Egon Jensen, at firpartiforliget også forhindrede, at man gennemførte en sådan lovgivning nu. Det kan være svært at se, at det forlig, der er indgået mellem de fire partier, skulle have et erhvervsvenligt sigte, men hvis det synspunkt har re-

elt indhold, skulle det i og for sig ikke volde de store problemer at gå ind på det forslag, venstre her har fremsat.

Hr. Arne Melchior var inde på det synspunkt, at fristelsen for venstre til at stille dette forslag havde været for stor, forstået på den måde, at det nærmest var en slags drilleforslag. På ingen måde, hr. Arne Melchior. Jeg tror også, at hr. Arne Melchior er enig i, at det i realiteten er et særdeles sagligt og velfunderet forslag, vi her har fremsat, og som selvfølgelig kan gennemføres – hvis man vil. Men jeg vil gerne spørge hr. Arne Melchior, som nu siger, at på grund af forliget mellem de fire partier kan det jo ikke gennemføres: vil det sige, at der er en aftale mellem forligspartierne om, at et forslag, der har et så klart erhvervsvenligt sigte, ikke kan gennemføres, hvis man i øvrigt kunne opnå enighed om det? Eller er centrum-demokraterne bundet til ikke at kunne stemme for ophævelse af en lov, som man for få måneder siden var klart imod blev gennemført?

Når så hr. Arne Melchior går videre og siger, at takket være bl. a. centrum-demokraterne er denne statslige grundskyld kun 1-årig – sådan forstod jeg hr. Arne Melchior – får det mig til at spørge skatte- og afgiftsministeren: skal det betyde, at det var rigtigt, hvad vi havde en anelse om for nogle måneder siden, at denne statslige grundskyld i virkeligheden ikke skulle være 1-årig? Havde skatte- og afgiftsministeren i virkeligheden tanker om at komme med et forslag om en mere permanent statslig grundskyld? Ja, det havde man vel. Men jeg erindrer dog, at det fremgik af bemærkningerne til lovforslaget, vi behandlede i december, at det var en 1-årig foranstaltning. På denne baggrund vil jeg da også godt spørge hr. Arne Melchior, hvad der egentlig lå i den bemærkning fra centrum-demokraternes side.

Jeg havde selvfølgelig ikke nogen tanker om, at hr. Flygaard på retsforbundets vegne ville medvirke til lovens ophævelse, så meget desto mere som retsforbundet stemte for lovforslaget i december.

Jeg vil gerne takke de ordførere, som har givet tilslutning til dette lovforslags gennemførelse, og jeg vil gentage, at det er klart, at dette alene er et spørgsmål om politisk vilje.

Det blev i øvrigt også af hr. Arne Melchior sagt, at regeringen naturligvis, hvis dette gennemføres, vil forlange dækning på anden

[Ivar Hansen]

måde af det provenutab, det vil give for statskassen. Jeg erkender, at 1. rate af denne statslige grundskyld er forfalden til betaling, men, hr. Arne Melchior, hvor stort et provenutab tror man det giver staten, at det danske landbrugserhverv for øjeblikket desværre er tvunget ind i en udvikling, som giver en mindre produktion på lang sigt og dermed naturligvis også et mindre skattegrundlag? Har man ikke glemt at tage den side i betragtning?

Jeg vil sige til sidst, at denne sag er alene et spørgsmål om politisk vilje. Det er en sag, der foreligger vel oplyst, og selvfølgelig kan folketetinget nå at ophæve denne erhvervsskadelige lovgivning, som blev gennemført for nogle måneder siden.

Niels Anker Kofoed (V):

Nu kører vi igen ind på en landbrugsdebat, og jeg ville for så vidt sætte pris på, om skatteministeren også deltog i mødet, for så kunne han måske få lidt oplysninger om, hvad landbrugspolitik er. Jeg kender ikke nogen skatteminister, der kan være til stede, når han ikke er fysisk til stede, men det er ikke min opgave.

Spørgsmålet er, hvor skatteministeren har fået sine oplysninger fra, når han her fra talerstolen kan sige, at forudsætningerne ikke er ændret, siden lovforslaget kom i december. Ifølge de oplysninger, der er tilstillet os fra landbrugsministeriet, er de forudsætninger, der skulle give landbrugserhvervet 800 mill. kr. i nettoprovenu efter devalueringen, ikke til stede. Det har landbrugsministeriets eget økonomiske institut påvist. Det vil sige, at der ikke er nogen provenugevinst for landbruget i denne sag, og vi har fremsat lovforslaget, fordi de forudsætninger, man havde i december, efter vores opfattelse ikke er til stede.

Så kan man spørge, hvordan udviklingen så er gået siden. Den er gået sådan f. eks. på mælkesektorens område, at vi aldrig har fået så mange ansøgninger om ophørspræmie på malkekøer, og hvis vi nu sammenligner med andre lande, kan vi se, hvordan udviklingen er gået i Holland. I Holland er der sket det, at malkekvægsantallet er steget med ca. 3 pct. i det sidste år, og mælkemængden stiger. Hvad er der på vej i Danmark? I Danmark stagnerede mælkemængden, og malke-

kvægsantallet var på vej ned. Hvad gør man nu? Nu sælger man kraftigt ud af malkekvægsbestanden, fordi der ikke er økonomi i disse ting. Tror man så, det kan animere til øget animalsk produktion, at man trækker 500 mill. kr. ekstra ud af landbrugssektoren? Tror man virkelig, at man kan forøge produktionen ad den vej? Og hvad siger man så bagefter? Så siger man: ja men nu har regeringen gennemført så mange støtteforanstaltninger, at nu må det da hjælpe. Nu har vi løst landbrugets problemer.

Skal vi prøve at sætte det lidt i relief? Først tager man direkte 250 mill. kr. ud. Man skal tjene 500 mill. kr. for at kunne tage dem ud. Det er så én ting. Men så gennemfører man nogle foranstaltninger, der giver ca. 200–225 mill. kr. i tilskud i form af forskellige renteforanstaltninger. Hvad er der sket siden december? I december er diskontoen steget, så alene diskontobelastningen er blevet på mere end 225 mill. kr. ekstra siden februar måned. Man havde da ikke regnet med i december, at diskontoen skulle stige så stærkt i februar måned, og det vil sige, at mere end det beløb, som man nu opkræver i ekstra skat, skal man til at betale i øget rentebelastning.

Jeg er lidt bekymret over, at man tager så let på landbrugssektorens situation, og man skal bare være klar over, at med de tegn, som regeringen nu giver, skal man ikke være spåmand for at kunne sige, at den animalske produktion falder i 1981. Den begynder allerede at falde nu, og den vil falde stærkt i 1981–82. Hvor blev provenugevinsten så af? Hvem skal betale det provenutab, der bliver i manglende indkomstskatter? Hvem skal betale provenutabet i kraft af mindre beskæftigelse i landbrugets forædlingsindustrier? Hvem skal betale den øgede arbejdsløshedsunderstøttelse? Jeg synes, der i høj grad er grundlag for at bakke dette lovforslag op; så gør vi dog noget, selv om jeg erkender, at det ikke forslår ret meget. Men vi er på vej i en forkert retning.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg går ud fra, at hr. Niels Anker Kofoeds manuduktion her var en manuduktion af hr. Ivar Hansen og ikke af regeringen og mig, for det er den argumentation, hr. Niels Anker Kofoed tidligere har fremført. Han kan

[Ministeren for skatter og afgifter]

gå tilbage i Folketingsstidende og se, hvordan landbrugsministeren på næsten alle punkter har været i stand til at tilbagevise denne argumentation, men jeg går ud fra, at det er en manuduktion af hr. Ivar Hansen og ikke af regeringen og mig.

Dohrmann (FP):

Tre ting har været interessante ved denne første behandling. Den første ting er selvfølgelig, at hr. Arne Melchior fra centrum-demokraterne heroppe åbent indrømmer, at de faktisk har opgivet deres selvstændighed ved at have fået gennemført denne momsforhøjelse. Det er jo i realiteten det, hr. Arne Melchior siger. Vi har fået en momsforhøjelse, og så må vi altså sige nej til alt det andet, uanset om man så synes, det lyder fornuftigt eller ej.

Den anden interessante ting var hr. Flygaards indlæg. Jeg kan nemlig godt huske, hvordan retsforbundet stemte, dengang særskatten blev indført. Da var det en splittet retsstatsgruppe, som optrådte, og nu står hr. Flygaard her og siger – han har i hvert fald ikke sagt noget andet – på hele gruppens vegne, at man går ind for, at det, som retsforbundet kalder grundskyld, vil man gennemføre for nogle enkelte grupper i befolkningen. Sådan har jeg aldrig tidligere opfattet det, men jeg må altså revidere min opfattelse nu, for det er jo tilfældet.

Det tredje, og det er nok så interessant, er kristeligt folkeparti, som i hele dette spørgsmål har udvist en meget, meget lusket optræden. Kristeligt folkeparti har skrevet lange læserbreve om, at de sandelig ikke var med til at gennemføre særskatten på landbruget. Hvor er kristeligt folkeparti henne i dag? Jo, de lusker ud ad døren, og den ros skal hr. Arne Melchior da have, at han tør stå op og indrømme, hvad han indgår aftale om, mens kristeligt folkeparti løber ud ad døren. Jeg kan da godt sige, at det, jeg sagde i mit første indlæg om, at vi kunne afgive betænkning i morgen, når skatte- og afgiftsudvalget holdt møde, er faldet til jorden, for i realiteten er der jo kun tre partier, der støtter forslaget i dag. Resten går ind for en særskat på landbruget.

Arne Melchior (CD):

Må jeg have lov at sige til hr. Ivar Hansen, at jeg sagde faktisk ikke drilleforslag. Man behøver ikke at oversætte mit dansk til dansk. Jeg sagde, at jeg havde forståelse for, at fristelsen var for stor, og så kom jeg med nogle bemærkninger, som ligesom skulle illustrere, at man måske alligevel kunne have ladet være, for nu kommer man isoleret med dette forslag for at bringe nogle partier i den situation, at de skal stemme, ikke imod deres vilje og ikke imod deres overbevisning – det er der ingen af os der drømmer om – men imod et ønske og altså også på en anden måde, end vi stemte i december – det skal jeg straks komme tilbage til – og jeg vil gentage dette her med, at her er forslaget altså isoleret.

I forliget indgår jo også andre ting. I forliget indgår jo en refinansieringsordning for landbruget. Det er ikke noget, vi skal bryste os af, det er bare en kendsgerning, at det er en del af forliget. Der indgår også yderligere K-lån, som også kommer landbrugserhvervet til gode. Heller ikke noget, vi fortjener nogen tak for, men det er altså bare en del af et samlet hele, hvor man her piller en enkelt ting ud og siger: den vil vi uanset alt det andet have fjernet, og vi vil gerne fastholde nogle mennesker på noget, de sagde i december.

Så skal jeg komme til, hvad det er, man vil eller ikke vil. Vil man? spørger hr. Ivar Hansen. Jeg vil sige det sådan, at ønsket er der, det er klart. Det er jo kendt, at vi stemte imod denne skat i december måned, men det er klart, at vores vilje i dag ikke er det. Det ved hr. Ivar Hansen udmærket. Og så spørger han, om vi på denne måde er blevet bundet gennem forliget. Ja, det er da klart. Hr. Ivar Hansen var jo medlem af en regering, ja, han var tilmed gruppeformand, da den blev dannet, og blev så minister i den. I dens 20 punkts åbningsprogram indgik en værdistigningsafgift – det gjorde der da – og det blev gentaget i trontalen en måned eller to senere. Vi er ikke mere bundet end venstre og alle anstændige mennesker er bundet, når de indgår aftaler. Selv om det er for tomme bænke, vil jeg godt gentage for syttende gang – og jeg adviserer med det samme for atten- de gang – at sådan er det altså mellem hæderlige mennesker, så er det ligegyldigt, om det er ægteskaber eller det er venskaber, kammeratskaber eller kompagniskaber. Når

[Arne Melchior]

man indgår en aftale, så er det »give and take«. Hr. Ivar Hansen skal ikke stille sig forbløffet an over, at det fungerer sådan, for han har levet med en kontrolminister og selv været kontrolminister for en anden, så han har nok mærket det på sin egen krop.

Det gør ikke noget, at hr. Dohrmann ikke forstår det og herfra proklamerer, at vi andre åbent har opgivet vores selvstændighed, det siger jeg ikke noget til; hr. Dohrmann er jo ikke vant til at gøre politisk gerning og tage ansvar, men det er hr. Ivar Hansen, og det er venstre. Og derfor for syttende gang: I skulle holde jer for gode til det dér.

Og så bare til sidst: jeg har ikke sagt, at takket være CD blev denne skat kun 1-årig. Igen en fordrejning af klare ord. Jeg har oplyst hr. Ivar Hansen om, at det er et led i forliget, at dette forslag, som var 1-årigt, ikke bliver genfremsat. Jeg troede, hr. Ivar Hansen havde fantasi til at forestille sig, hvad der var sket, hvis ikke der var blevet et fast forlig: så var regeringen gået ned i salen og havde skullet krydse sig igennem, sådan som det skete i december måned. Hvad skulle have hindret skatteministeren og regeringen i også at prøve med denne lov, som der jo altså var flertal for i december og sandsynligvis – da det er det samme folketing – også ville være flertal for nu? Derfor fandt jeg, at det var berettiget at give den oplysning, at så erhvervsvenligt er det faktisk, at det altså nu ikke vil ske som en delfølge af forliget. Det er ikke noget, CD skal have ære af; det er de 4 partier lige gode om. Men det er sandelig ikke berettiget for nogen, der taler landbrugets sag, at håne os for det resultat.

Flygaard (DR):

Man kan selvfølgelig altid diskutere, hvor stor stemmeforskel der skal være, for at man vil tale om et komfortabelt flertal eller et stort flertal. Hvis vi går tilbage til afstemningen i december, så blev loven vedtaget med 85 stemmer mod 74, og der var 10, der undlod at stemme. Nu synes der i hvert fald efter de udtalelser, der er faldet, at være et noget større flertal. Det er rigtigt, at retsforbundets folketingsgruppe i december var delt i den forstand, at vi var 4, der stemte for det foreliggende forslag, medens et enkelt medlem undlod at stemme.

Dernæst vil jeg gerne komme med et par bemærkninger til hr. Niels Anker Kofoed. Jeg påhørte med megen interesse den redegørelse, hr. Niels Anker Kofoed gav om den faldende mælkeproduktion, men jeg blev ikke helt klar over, hvad baggrunden for den faldende mælkeproduktion egentlig er. Jeg har lidt svært ved at forestille mig, at det er landbrugsgrundskylden, der kan forklare den faldende mælkeproduktion. Efter min opfattelse er det i langt højere grad de landbrugsordninger, man har inden for fællesmarkedet, som ikke fungerer tilfredsstillende, som bærer deres store del af skylden og måske endda hele skylden for den skæve udvikling, man har fået på det pågældende område. At udviklingen er skæv, vil jeg da gerne give hr. Niels Anker Kofoed ret i.

Endelig vil jeg godt knytte den bemærkning til spørgsmålet om at opkræve grundskyld, at vi har tidligere fra denne talerstol sagt, og jeg vil gerne igen give udtryk for det, at jo mere grundskyld vi kan få, og jo mere ensartet grundskyld vi kan få, jo større pris vil vi sætte på den. Men det ændrer vel ikke noget i det faktiske forhold, at grundskylden ud fra en effektivitetsbetragtning virker positiv i den forstand, at man i mindre omfang ved en grundskyldslovgivning kan tillade sig at lade et stykke jord ligge brak, end man kan, hvor man har indkomstbeskatning.

Niels Anker Kofoed (V):

Jeg har først lige en bemærkning til skatteministeren, der henviste til nogle udtalelser af landbrugsministeren. Ja men jeg har forsøgt at manuducere skatteministeren, for de oplysninger, jeg har givet skatteministeren i dag, er oplysninger, som landbrugsministeriets økonomiske institut har givet, og de er åbenbart givet på et senere tidspunkt end dem, skatteministeren går ud fra. De viser, at der ikke blev noget nettoprovenu af devalueringen.

Så skal jeg sige om den erhvervspolitiske debat, at jeg kan ikke forstå, hvorfor man ikke vil erkende, at dette var en særskat ud over andre skatter, som kun landbrugserhvervet blev pålagt, fordi man troede, at landbruket kom til at tjene ekstra penge. Havde man så lavet det efterfølgende: hvis I tjener penge, så skal I betale ekstra. Men før man vidste det, pålagde man netop landbrugserhver-

[Niels Anker Kofoed]

vet en særskat, som ingen andre erhverv blev pålagt.

Må jeg sige til sidst til hr. Flygaard om mælkeproduktionen, at der er flere årsager til, at mælkeproduktionen falder, men det er da givet, at denne særskat også har indflydelse. Har man mælkeproduktion, planlægger man på lang sigt. Så kan man se, når der ikke er økonomi til det, og så kan man sige: de udgifter har vi og får vi uanset vores indtjening, og derfor afstår vi fra mælkeproduktion, omkostningerne er for store i dette land. Beviset for det er, at den hollandske regering fører en modsat politik. Efter min opfattelse forkæler man dér landbrugserhvervet. Derfor stiger mælkeproduktionen i dette land, og derfor udnytter man ikke ophørspræmien i dette land. Men her udnytter man præmien, fordi der ikke er økonomisk basis for mælkeproduktion. Det er det, man skubber yderligere til med denne særskat. Derfor synes jeg, den er uretfærdig, hvis man tænker erhvervsmæssigt.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Det har nu altid været således, at en fast afgift har virket produktivitetsfremmende og effektivitetsfremmende. Det tror jeg selv hr. Niels Anker Kofoed får svært ved at imødegå.

Svend Heiselberg (V):

Ja, oprigtigt kan man ikke forstå, at socialdemokratiet ikke tager imod en udstrakt hånd og råder bod på det, man har gennemført. Hr. Westh skrev den 2. januar 1980 i Skive Folkeblad en udmærket artikel, hvori det bl. a. hed:

»Devalueringen af den danske krone på 5 pct. må vel siges at være en taktisk devaluering. Vi mener selvsagt at kunne begrunde forslaget om den særlige grundskyld på landbruget i relation til devalueringen. Men havde vi anet den uro, pessimisme og bitterhed, som grundskylden skabte i landbrugets rækker, havde vi nok valgt en anden løsning.«

Ivar Hansen (V):

Jeg lagde selvfølgelig mærke til, hvad skatteministeren sagde i sin svartale vedrørende det lovforslag, vi fra venstre har fremsat. Det var stort set den samme argumentation, som

blev brugt i december måned. Forudsætningerne var ikke forrykket. Baggrunden var god nok. Landbruget måtte deltage med sit bidrag. Forslaget var et led i en samlet helhed. Det var de gode – eller rettere sagt dårlige – gammelkendte argumenter. Men bag ved denne argumentation, hr. minister, gemmer der sig et omfattende talmateriale, som såvel skatte- og afgiftsministeriet som landbrugsministeriet har tilstillet folketingets skatte- og afgiftsudvalg i den korte periode, hvor vi behandlede lovforslaget om indførelse af særskat, i december måned. Det var stort set et materiale, der dokumenterede, at dansk landbrug desværre er inde i en negativ indkomstudvikling. Den udvikling er jo ikke – desværre – blevet stoppet.

Jeg lagde selvfølgelig mærke til, at hr. Arne Melchior, som jeg ikke ser er til stede mere i salen, hævdede stemmen noget i anden omgang. Det sker undertiden, hvis det ikke er nogen god sag, man skal forsvare. Jeg synes, at den dårlige samvittighed kom lidt vel klart frem. Men vel, vi tager hermed til efterretning, at centrum-demokraterne – og jeg går ud fra, at hvis kristeligt folkeparti, som hr. Dohrmann efterlyser, havde været til stede, så ville de have talt på samme måde som centrum-demokraterne – altså er bundet på en sådan måde i et politisk forlig, at et forslag af denne art, som har et klart produktivitetsfremmende, et klart erhvervsfremmende, et klart eksportfremmende sigte, kan man ikke støtte.

Hr. Arne Melchior var i anden omgang inde på betragtningen om, hvorfor vi havde taget en enkelthed ud og fremsat forslag om den. Ja men det er jo her og nu, denne lov skal ophæves, hvis det overhovedet skal være rimeligt at diskutere den sag. Vi kunne selvfølgelig have taget andre enkeltheder med fra vores beslutningsforslag fra i vinter. Der var bl. a. et forslag om at ophæve kapitalvindingskatten på produktionsjord. Men dér har vi lagt mærke til, at forliget siger, at skatte- og afgiftsministeren senere vil komme med et lovforslag, der mindsker problemerne for generationsskiftet i landbrug og byerhverv. Det er efter hukommelsen, jeg citerer her. Jeg håber da, at der kommer konkrete ting ud af denne hensigtserklæring.

Jeg skal blot slutte med igen at registrere de partier, der har givet tilslutning til at ophæve denne lov, men jeg må naturligvis også

[Ivar Hansen]

konstatere, at der er en række partier, der nu ikke har mulighed for at stemme, som de i og for sig gerne ville, og det må vi jo så tage til efterretning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Enggaard):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget *Svend Auken* har meddelt mig, at han som følge af udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 29. maj samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlem af folketinget *Lise Østergaard* har meddelt mig, at hun som følge af udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov fra og med den 2. juni samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Boligudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om bodelsikring. (Indførelse af socialindkomst). (Lovforslag nr. L 229).

Forslag til lov om ændring af lov om boligydelse til pensionister. (Indførelse af socialindkomst). (Lovforslag nr. L 230).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Det energipolitiske udvalg har afgivet betænkning over:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod installation af elvarme undtagen akkumulerende elvarme i forbindelse med solvarme [af Kalnæs (SF) m. fl.]. (Beslutningsforslag nr. B 52).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Erhvervsudvalget (27/5 80):

Udtræder: Pilgaard Andersen
Nyt medl.: Uwe Jensen (Vejle a.)

Finansudvalget (27/5 80):

Udtræder: Glensgård
Nyt medl.: Kirsten Jacobsen

Udv. om offentlige arbejder (27/5 80):

Udtræder: Glensgård
Nyt medl.: Uwe Jensen (Vejle a.)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 28. maj 1980, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 18.45